

Consiliul Județean Brașov

Consiliul Județean Brașov
CENTRUL CULTURAL "REDUTA"

Adresa: Str. Apollonia Hirscher, nr. 8, BRAȘOV
E-mail: centrulcultural_reduta@yahoo.com
Telefon/Fax +40.268.419.706 Fax: +40 268 475 239
www.centrulculturalreduta.ro

Centrul Cultural Reduta

Poartă IE cu MândrIE
ZIUA IEI la Centrul Cultural Reduta

Centrul Cultural „Reduta” vă invită în perioada 12-26 iunie la o serie de evenimente dedicate Zilei IEI.

Timp de 15 zile veți descoperi în foaierea Centrului Cultural Reduta, două expoziții prin intermediul cărora este celebrată piesa principală a costumului popular românesc, IA.

În prima expoziție vor fi prezentate atât cămăși vechi, cât și reproduceri ale acestora realizate de Zorica Donțu, iar în cea de-a doua expoziție, o serie de fotografii semnate de Adrian Murgea din satul Ileni.

În zi de sărbătoare, în 24 iunie, de la ora 16.00, fiind prezenți la finisajul celor două expoziții, veți avea ocazia să fiți fotografiați și să plecați acasă cu o amintire, deoarece *Reduta îmbracă IA*.

Evenimentele dedicate Zilei IEI sunt:

12- 26 iunie 2023

- Expoziția **IA-trecut și prezent** cuprinde cămăși tradiționale din diferite zone etnografice ale țării, aflate în colecția doamnei Zorica Donțu (Ozun, Covasna), coordonatoare a grupului de șezători din Sf. Gheorghe. Astfel, în foaierea Redutei veți regăsi atât cămăși vechi, cât și reproduceri ale acestora, realizate de Zorica Donțu; în completare vor fi expuse și câteva costume tradiționale vechi.
- Expoziția **Oamenii locului** cuprinde fotografii semnate de Adrian Murgea din satul Ileni – Mândra, Țara Făgărașului, realizate în cadrul proiectului *Acasă, la origini*.

24 iunie 2023, ora 16.00

- **Reduta îmbracă IA** - toți cei prezenți la finisajul celor două expoziții vor avea posibilitatea să se fotografieze în cămașă tradițională și să primească respectiva fotografie printată. Fotografiiile vor fi realizate prin intermediul unei cabine foto pusă la dispoziție de *Art of memories*.

Reper identitar, ia este sărbătorită începând cu anul 2013, în noaptea „cerurilor deschise”, de Sânziene. Ziua Universală a Iei celebrează piesa principală a costumului popular românesc, dar și ideea de feminitate, întrucât termenul de „ie” este atribuit exclusiv cămășii populare femeiești.

Sărbătoarea iei a debutat la inițiativa comunității online La Blouse Roumaine (a cărei denumire reprezintă titlul unui tablou realizat în 1940, de pictorul francez Henri Matisse) și a fost preluată cu succes de comunitățile românești din peste 40 de țări.

Prin Legea nr. 184/2022, data de 24 iunie a fost instituită ca fiind ZIUA IEI.

ADRIAN MURGEA

Și-a început cariera de fotograf în anul 2011. A făcut parte din echipa media a Fusion Festival 2012-2013 și a Festivalului Internațional de Teatru Sibiu 2014, după care a participat ca fotograf la Media Music Awards, 2014-2015, Feeric Fashion Week din 2015, iar din 2018 este unul dintre fotografiile oficiali ai evenimentului. În portofoliul său se mai adaugă evenimente precum Redbull Romaniacs 2015-2016, Raliul Sibiului 2016.

Din 2017 este unul din membrii organizatori ai Festivalului EvadArt, festival de arte dedicat elevilor, pe diferite secțiuni printre care și fotografie. Un moment important din cariera sa se numără Serbia Fashion Week, Novi Sad, octombrie 2019.

Din 2019 este unul din fondatorii M.A.R.C. Media Production, un brand care se va dezvolta pe partea de producție publicitară și evenimente, iar brand-ul personal Adrian Murgea Photography va rămâne doar pentru anumite proiecte, cum este și Feeric Fashion Week.

ZORICA DONȚU

Zorica Donțu s-a născut în orașul Târgul Secuiesc în județul Covasna, în urmă cu 54 de ani. Dragostea de tradiție și-a pus amprenta asupra ei în prima copilărie. A crescut pe lângă bunica ei care țesea, torcea, cosea.

Prima cămașă a fost o adevărată aventură. O cămașă croită într-un anume fel, cusută pe o anumită pânză cu un model găsit pe internet. Era prima cămașă brodată cu mâna de ei, cusută toată în cruci. În timp ce lucra la acea cămașă, a găsit câteva „ferestre” prin care a început să se uite și să afle ce înseamnă cămașa tradițională.

„Eu mă raportează la cămașa secolului 19 și început de secol 20, cămașa autentică, adevărată. Drumul acestei cămăși începea primăvara când femeia semăna cânepa și inul și toamna îl culegea, bătea firele, torcea, țesea, albea și spăla, un ciclu care dura un an, doi până se ajungea la a coase o cămașă, în plus femeia muncea toată vara, doar pe timpul iernii avea timp să coase, și într-o iarnă, la flacăra lumânării sau la lămpașul cu gaz sau în cine știe ce condiții cosea.

Cred că erau mânate de o dorință fantastică, pentru că e foarte greu să coși la un bec puternic, darămite la un opaiț, sau la o lumânare, cred că dorința era cea care le făcea să poată, și nu cred că reușeau să termine o cămașă bogată într-o iarnă, nu aveau cum, cred că puneau două râuri simetrice, o încheiau și în anul următor în iarna următoare mai adăugau două râuri simetrice până când se ajungea la ceea ce trebuie să fie sau la ceea ce am văzut ca rezultat final. O cămașă cap coadă cusută, este o muncă fantastică. E o muncă care uneori cere jertfă și sacrificii, te vrea pe tine ca om, efectiv, așa te vrea munca asta.”

Despre cămășile vechi Zorica spune cu drag: *„Eu m-am gândit așa, cămășile vechi care au 100-150 de ani, nu știu dacă au mai mult, poate că da, dar păstrate în condiții perfecte, în muzee unde se are grijă de ele, pânza are o viață până la urmă, nu va dura 300-500 de ani. De ce caut eu valorile în cămășile vechi? Pentru că eu vreau să creez replici ale acestor cămăși, câte pot eu, poate am șansa să mai cos 5-10-15 cămăși, toate vor fi după cămăși autentice, dacă nu facem asta, cămășile care acum sunt în muzee, care acum sunt cămăși bătrâne, s-ar putea că urmașii noștri să nu le mai prindă, și să nu mai știe ce înseamnă cămașa autentică decât din fotografii și e păcat, mare păcat. Cămăși actuale poate să coase oricine, cămașa actuală este de regulă artizanală, mai nou se merge pe un alt tip de cămașă, cămașa urbană, așa este ea intitulată care e foarte sumară, tot respectul pentru doamnele care își fac și atâta timp, fiind prinse în vârtejul vieții cotidiene să coase și acea cămașă urbană, dar nu vreau ca peste 200 de ani să găsim în muzee doar cămăși urbane.”*

A înființat o șezătoare la Sfântul Gheorghe. Astfel, doamnele din Sfântul Gheorghe au o șezătoare a lor locală. La prima întâlnire în data de 13 octombrie 2021 au participat 10 de persoane dornice de a învăța despre cămăși. În trecut fiecare femeie care cosea își lăsa amprenta în cusătură.

Pe vremuri se spunea că doar ielele aveau straie frumoase. Ielele încingeau hora la miezul nopții și dansau, fetele le pânneau ca să le fure modelele. La un moment dat, câteva fete mai curajoase au început să copieze modelele și să își facă și ele haine ca ale ielelor, dar ielele le-au pedepsit pentru că erau doar straiile lor și atunci ce s-au gândit fetele? Să coasă acea mică strajă, un mic defect, o mică imperfecțiune, ca să nu supere ielele.